

SREDA

*Ni pomembno, kdo ti greje roke.
Pomembno je, kdo ti greje srce.*

20. 5. 2020

Pozdravljeni, dragi moji!

Sreda je že, sredina našega devetega koronamaratona na daljavo. ☺

Čeprav so nekateri učenci že lahko zasedli šolske klopi, tudi nam ne bo hudega! Do sedaj smo si nabrali že toliko kondicije, da bodo prihajajoči dnevi za nas mala malica, se strinjate?

Gremo na delo!

Današnji izzivi:

MAT: PREMICA IN KROŽNICA

SLJ: SAMOSTALNIK – UTRJEVANJE IN PREVERJANJE

NIT: SNOV ZAVZEMA PROSTOR

LUM: FOTOGRAFIJA

SLJ: SAMOSTALNIK – UTRJEVANJE IN PREVERJANJE

1. Preberi besedilo.

Trdnjava Kluže je danes velika turistična zanimivost. Sprehod med kamnitimi zidovi je zaradi hladu zelo prijeten in hkrati poučen, saj nas besede in slike popeljejo sto let v preteklost, ko je v teh krajih divjala prva svetovna vojna.

(VIR: M. Košir, K. Vrčon: Slovenija, radi te imamo. Mavrica)

Preveri in označi pravilno trditev.

	DRŽI	NE DRŽI
Samostalnika <i>trdnjava</i> in <i>zanimivost</i> sta ženskega spola.		
V besedilu so 4 samostalniki moškega spola.		
V besedilu ni nobenega samostalnika srednjega spola.		
Samostalnika <i>beseda</i> in <i>slika</i> sta v besedilu rabljena v množini.		
Samostalnik <i>leto</i> je v besedilu rabljen v množini.		
V besedilu ni nobenega samostalnika v dvojini.		
V besedilu so 4 samostalniki, ki poimenujejo pojme.		
V besedilu ni nobenega samostalnika, ki poimenuje bitje.		

2. Preberi besedilo in v njem podčrtaj/izpiši samostalnike.

Šestilo uporabljamo za risanje krogov oz. krožnic in merjenje manjših razdalj. Kraka razmaknemo, konico zapičimo v list, z grafitom narišemo krog.

3. V vsaki vrsti prečrtaj/izpiši besedo, ki ni samostalnik.

dekle, fant, mladost, mladina, mladinski

opis, pripoved, opisovati, pripovednik, pesnik

lončen, lonec, lonček, pokrov, pokrovka

maj, majski, čas, pomlad, vigred

4. Iz povedi prepisi besede, s katerimi je poimenovan pojem.

Lukec je s skrbjo pomislil na mater. _____

Po materini smrti je nastalo za Lukca čisto novo življenje. _____, _____

Bil je premlad, da bi vedel, kaj očeta teži ob misli na domovino. _____, _____

Marija se od veselja ni mogla vzdržati solz. _____

5. V skupinah samostalnikov bodi pozoren na spol in število. Izpiši samostalnik, ki ne spada v skupino, in utemelji svojo odločitev.

a) uvod, jedro, zaključek, spis

V to skupino ne spada _____, saj _____

b) babica, breskev, poštenje, Karmen

V to skupino ne spada _____, saj _____

c) Aleš, Aleša, Andrej, Andrejček

V to skupino ne spada _____, saj _____

č) steblo, drevo, kino, deblo

V to skupino ne spada _____, saj _____

6. V povedih podčrtaj samostalnike in jih prepisi na ustrezno mesto v preglednici.

Idrijski žlikrofi so praznična jed.

Umesimo gladko testo.

Gostje so se pripeljali z dvema avtomobiloma.

Založila sem knjigi.

Pohiti, pred vrati zvoni poštar.

Pred dvema mesecema so se vrnil s poti po

Cvetovi so zlatorumeni.

Razvozlali smo zapleteni uganki.

Južni Ameriki.

EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA

7. Popravi, kar je narobe, in popravljene povedi napiši.

Zarja in Ema sta sestrične. _____

Marija se je s sinovi Petrom in Janom preselila na Dolenjsko. _____

Pogrešam obe prijateljice. _____

Vrnil se je z obema hčerami. _____

Pred dvema tedni sem se vpisal v glasbeno šolo. _____

8. V povedih podčrtaj/izpiši samostalnike, ki jih ne moremo šteti.

Žejo smo si potešili z vodo. Zdravo je uživati veliko sadja in zelenjave.
Vsepovsod je vladalo veliko veselje. Mladini do osemnajstega leta ni dovoljeno vstopiti.
Računanje mu dela težave.

9. V povedih podčrtaj/izpiši samostalnike, ki imajo samo množino.

Moj brat Tomaž je imel norice, ko je bil že v gimnaziji. Našemu Filipu so vse hlače prekratke.
Vzel je grablje v roke in mu pomagal na travniku. Peljal se je s sankami.

10. V besedilu podčrtaj samostalnike. Vpiši jih v preglednico ter določi spol in število.

Pomagaj si z okrajšavami.

moški spol = m. sp. ednina = ed.
ženski spol = ž. sp. dvojina = dv.
srednji spol = sr. sp. množina = mn.

Če se kje v Ljubljani lahko v kakšni ustanovi pohvalijo, da je namenjena radovednim in zvedavim otrokom, potem je to Hiša eksperimentov, kjer starši in otroci sami izvajajo eksperimente s številnih področij znanosti.

VIR: Ljubo in Ani v Ljubljani, *Turistični vodnik za otroke in njihove starše*. Društvo za spodbujanje radovednosti, zvedavosti in spoznavanje sveta Žverca, Ljubljana 2008.

SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO
starši	moški	množina

11. Preberi povedi in vpiši besedo je ali so.

Smuči _____ v kleti. Kri _____ rdeča tekočina v organizmu Poglej, če _____ kletna vrata
človeka in nekaterih živali. zaprta.
Mleko _____ še vroče. Jetra _____ organ v desnem zgornjem Grmovje _____ poraslo
delu trebušne votline. strmino za hišo.
Jesenice _____ na Gorenjskem. Bilo je mrzlo, da _____ drevje pokalo.

Kateri samostalniki so množinski? _____

Kateri samostalniki so edninski? _____

REŠITVE NALOG IZ UL TI POŠLJEM V PONEDELJEK.

NIT: SNOV ZAVZEMA PROSTOR

Že vemo, kaj so snovi, njihove lastnosti, kako jih ločujemo...

Danes boš spoznal, da vsaka snov zavzame prostor, vsaka snov ima svojo prostornino.

- Za začetek povabi nekoga, ki ga imaš ob sebi k spodnji igri:

Na sredo mize položi radirko. S sošolcem tekmujeta, kdo jo bo prvi pokril z roko. Izvedita deset ponovitev, nato odgovorita na vprašanja.

1. Kolikokrat si ti prvi z roko pokril radirko? .....
2. Kolikokrat je sošolec prvi z roko pokril radirko? .....
3. Ali sta lahko oba naenkrat položila roki na radirko? .....
4. Ali sta lahko na enem mestu dva predmeta hkrati? .....

- Pozorno preberi besedilo v učbeniku na strani 82.
- Na spletni povezavi <https://www.radovednih-pet.si/vsebine/rp5-nit-sdz-osn/#> pod naslovom »Snov zavzema prostor«, klikni na znak in si oglej galerijo slik.
- Uredi si zapis v Z. Napiši naslov **Snov zavzema prostor** in prepisi vijolično besedilo.

Vsaka snov zavzema prostor. Na istem mestu ne moreta biti dve telesi hkrati. Prostornina nam pove, koliko prostora zaseda telo.

S stiskanjem (tlačanjem) iz snovi iztisnemo zrak in na ta način zmanjšamo njeno prostornino. Tako lahko na enem mestu shranimo več teles.

Nestisljivim snovem se prostornina ohranja, tudi ko jih prelijemo, presipljemo.

V večjih posodah lahko hranimo večjo količino snovi.

- Prepiši vprašanja v učbeniku na strani 83 in nanje odgovori.
- Za konec se poigraj še z naslednjo nalogo: **Zamisli si skupino 115 turistov, ki se želijo peljati iz hotela v mesto. Na voljo imajo različna prevozna sredstva. Avtobus sprejme 50 potnikov, avtomobil 4. Razmisli, koliko prevoznih sredstev potrebujejo oziroma koliko voženj morajo opraviti.**

	Število avtobusov: .....
	Število voženj: .....
	Število avtomobilov: .....
	Število voženj: .....
	Število koles: .....
	Število voženj: .....

ODGOVORE IZ U IN ZADNJE NALOGE

PREVERIMO NA JUTRIŠNJEM ZOOMU.

LUM: FOTOGRAFIJA

Danes bo delo potekalo zunaj. Ker je vreme nekoliko nestabilno, počakaj na pravi trenutek 😊.

- Danes boš FOTOGRAF! Če nimaš svojega telefona, prosi starše, da ti posodijo svojega. Seveda jih povabi zraven in boste skupaj preživeli nekaj prijetnih trenutkov v naravi.

Narava se je že počesteno prebudila in v nobenem letnem času ne moreš okoli sebe opaziti toliko odtenkov zelene, kot sedaj.

Torej, fotografiral boš »zeleno«. – Listke na drevesu, ki so še čisto majhni, deteljice ali trave, cvetoč zelen travnik, morda najdeš kakšno majno žuželko v travi ... Ni treba, da je fotografija povsem zelena, naj pa bo pretežno zelena.

Namigi:

- Zelo so zanimivi **posnetki od zelo blizu** (reče se jim makro). Če želiš fotografirati iz majhne razdalje, moraš paziti, da imaš roko čim bolj pri miru. In ne pozabi izostriti.
- Zelo lepi posnetki pokrajine nastanejo **tik pred sončnim zahodom**, saj je takrat svetloba neverjetna.
- Če se **naravi približaš**, počepneš v travo ali stopiš v grm, jo vidiš čisto drugače kot od daleč. Poskusi!
- **Vzemi si čas**. Fotografije lahko ure in ure čakajo na ptico, oblak, sončni zahod ... Tebi to ne bo treba, a želim ti povedati, da moraš biti potrpežljiv, se ustaviti, pozorno opazovati in predvsem, ne sme se ti muditi!

Tistim, ki vas bo naloga navdušila, predlagam, da se malo poigrate z **urejanjem fotografij** na telefonu. Uporabite lahko različne **filtre**. Izogibajte pa se dodajanju napisov ali različnih sličic. Fotografije naj bodo čim bolj naravne!

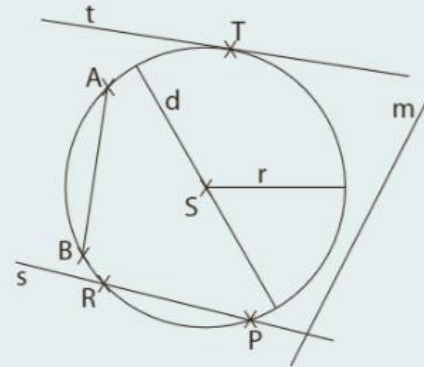
2 NAJZANIMIVEJŠI FOTOGRAFIJI MI POŠLJI NA martina.fajdiga@guest.arnes.si.

MAT: PREMICA IN KROŽNICA

Danes bomo spoznavali odnose med krožnico in premico.

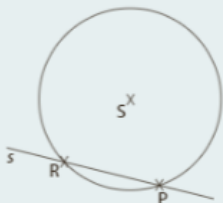
Neža je na list papirja narisala krožnico in nekaj črt. Oglej si njeno risbo.

Da nam bo Nežina risba bolj razumljiva, bomo iz nje izločali posamezne črte. Polmer in premer bomo izpustili, ker ju že poznamo.

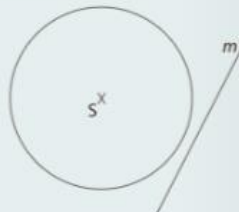
Da nam bo Nežina risba bolj razumljiva, bomo iz nje izločali posamezne črte – premice. Polmer, premer in tetiva so daljice, ki jih že poznamo.

a) Sekanta

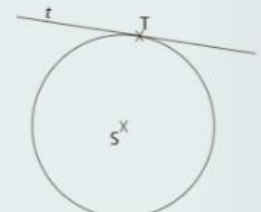
Sekanta je premica, ki seka krožnico v dveh točkah.

b) Mimobežnica

Mimobežnica je premica, ki gre mimo krožnice. Krožnice ne seka niti se je ne dotika.

č) Tangenta ali dotikalnica

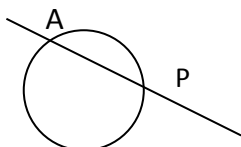

Tangenta ali dotikalnica je premica, ki se krožnice dotika v eni točki.

- Odpri Z in vanj zapiši naslov Premica in krožnica.
- Nadaljuj s prepisom spodnje razlage:

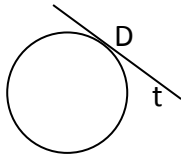
SEKANTA/SEČNICA

Premico, ki **seka krožnico**, imenujemo **sekanta** ali **sečnica**. Novo nastalo daljico pa tetiva.

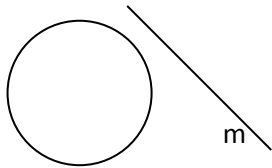
DOTIKALNICA/TANGENTA

Premico, ki ima s krožnico **eno skupno točko** – dotikališče, imenujemo **tangenta** ali **dotikalnica**.

MIMOBEŽNICA

Premico, ki nima s krožnico **nobene skupne točke**, imenujemo **mimobežnica**.

- Zdaj rešuj naloge v DZ na str. 96 – 97/1., 2., 3., 4., 5., 6.
- Poglej si še posnetek o risanju črt in krožnice:
Risanje krožnice in črt (tangenta, mimobežnica, sekanta, tetiva)
<https://www.youtube.com/watch?v=8wQ2iXK1qRI>

ZA NENASITNE MATEMATIKE: Rešuj še naloge 7., 9., 11., in 12. na strani 98.

NALOGE V DZ POSLIKAJ IN MI POŠLI NA martina.fajdiga@guest.arnes.si.

**Če se ti pri reševanju kjerkoli zatakne,
veš kje in kako me najdeš.**

Ne čakaj, pošlji sporočilo!

Vzemi si čas, delaj zbrano in natančno.

Učiteljica Martina

